

**Reverendissimi Ac Illustrissimi Domini Domini Francisci
Fenelonii Archi-Episcopi Cameracensis, Et Quondam Ab
Humanioribus Litteris Serenissimi Ducis Burgundici
Telemachus**

**Fénelon, François de Salignac de La Mothe
Francofurti, 1744**

VD18 11007532

Dedicatio. Reverendissimo, Perillustri Ac Amplissimo Domino Domino
Josepho Collegii S. Arch-Angeli Michaëlis ad Exemptas Insulas Wengenses
Ulmæ Prælatio Dignissimo Sacræ Cæsareæ Majestatis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69283](#)

DEDICATIO.

REVERENDISSIMO, PERILLVSTRI

AC

AMPLISSIMO

DOMINO DOMINO

JOSEPHO

Collegii S. Arch - Angeli Michaëlis ad

Exemptas Insulas Wengenses Ulmæ

PRÆLATO

DIGNISSIMO

SACRÆ CÆSAREÆ MAJESTATIS

CONSILIARIO AC SACELLANO

PERPETUO

DOMINO MEO

PER QUAM GRATIOSO.

*REVERENDISSIME, PERILLUSTRIS
AC AMPLISSIME*
**DOMINE PRÆLATE,
DOMINE PERQUAM GRATIOSE.**

Consecrabam ingenii mei quan-
tumlibet exigui primitias, Pa-
raphrasin elegiacam Hymno-
rum Ecclesiasticorum, DEO,
Deiparæ, Divis. Tam æquum id erat, quam
quod æquissimum. Ut enim omittam, Deo
aliquando Primitias debitas fuisse præce-
ptō, postmodum & Deiparæ cæterisque
Divis

DEDICATIO.

Divis sacras extitisse, existeréque decentiâ & consiliô ; ut taceam superstitione Antiquitati nihil fuisse , nec Antiquitate illa posterioribus sæculis quidquam debere esse antiquius, atque à Iove (Deo Opt. Max.) ducere principium : ipsa profectò materia, quam laborum meorum initiis delegeram , eiusmodi fuit, quæ non monere, sed imperare videbatur , ut eadem non nisi tantis Præsidibus inscriberem. Quamquam enim nemini perinde atque mihi compertum erat, quām illa essent tenuia & propè nauci : adeò tamen istud non movit, quò minus, quod auspicabar iuvante Cœlo , Eadem addicerem & consecrarem ex asse, ut etiam impelleret. Occurrebat scilicet illa divi Nazianzeni sententia Orat. 19. in hæc afferentis verba: quòd super altare (Templi Salomonii) neque securis ascendisset, neque visa aut audita ascia esset, significabatur, nativum & simplex ac fuci expers esse debere, quidquid Deo consecratur.

Postquam igitur summo officio , quod prætermittere tam non fuisset æquum, quām non pium, quoquo modo est à me satisfactum : ad præstandum alterum omni cogitatione mihi putabam contendendum. Neque

DEDICATIO.

que illud aliud est, quām quod tibi, Reverendissime ac Amplissime Domine, debedo. Cui enim post Deum Cœlitesque me proximiiori officio obstringit seu iurata invocatis Divis Obedientia, seu verè paterna tuorum & inter tuos mei præprimis Cura, seu tot in me indignissimum collatæ, cumulatæ, inquam, Gratiæ, seu mitissimus tuus in nos omnes & Tutoris & Mecœnatis & Parentis & Fratris (nunquam Domini, ex dignitate qui es) animus?

Ad istud ergo officium pariter pro viribus explendum eo ex tempore omnem cogitationem referebam. Quæsivi materiam Amplissimis tuis auspiciis non indignam. Sanctam exigebat tua in res Divinas propensio, tua in Deum Deique Amicos pietas, tuum in cultu illorum promovendo studium, tua pro decore Domus Dei è Davidis zelo incensa industria. Aliam tempus non magis obtulit, quām obtrusit, ita profanam, ut minus sit recessurus à sacris, qui magis ad scopum illius accesserit. Telemachi Ulyssis filii Peregrinatio est, eventu fatorum mirabilis. Scripta fuit à Reverendissimo ac Illustrissimo Fenelonio, Principis Burgundi, in spem regni Gallici geniti, olim In-

(4)
structo-

DEDICATIO.

structore, postea Archi - Episcopo Camera-
ensi, ea ubertate ingenii, ea eruditione di-
sciplinæ Politicæ , ea soliditate præceptio-
num ad mores eius , qui sit imperaturus ,
pertinentium , ut in admiratione & amori-
bus totius Europæ, meliores litteras & im-
perandi instituta ambientis , ad hoc tem-
pus extiterit. Nolim ego prolixior esse
in laudando hoc Opere , cuius ea summa
laus est , quòd ipsum quidem in nullum
unquam vituperatorem, sola Clarissimi Au-
ctoris intentio in criminationem inciderit.
Satis mihi erit paucis exponere, Opus istud,
ut est à me latino idiomate affectum , tuis,
Reverendissime ac Amplissime Domine, ho-
noribus dedicare non modò , ut antè dixi,
decere ex officio , sed congruere etiam ex
materia.

Profectò si quis vel obiter apud animum
suum voluerit repeteret , Te aliquando in
tradendis latinæ linguæ aliarūmque huma-
niorum disciplinarum præceptionibus ipsos
septem & viginti annos tam incredibili mo-
lestia, quàm ferrea patientia constantiāque
fuisse versatum : tam is non malè iudicabit
congruere, Opus in Latinam linguam à me
traductum dicare Tibi , ut hanc voluntा-
tem

DEDICATIO.

tem etiam laudandam existimaverit. At alia sunt, ex quibus statuebam congruenter me agere.

Libeat materiam præclarissimi huius Operis attingere vel levi digito. Fiet istud agenti palam, Telemachum relicta inter procorum insidias molestiásque Penelope quærendi Ulyssis genitoris causā sapientissimo Mentore (Minerva personata) duce diversa suscepisse, & discriminis plena itinera. Ecce Ulyssem, Penelopen, Mentorem & Telemachum totius ferme Operis caput & idoneæ voluntatis meæ argumentum! Ulyssem certè vix quisquam ignorat viginti omnino annos abfuisse aut potius exulâsse domo, terras mariaque obiisse infinitis erroribus. Atqui longè meliorem Ulyssem proximè elapso sæculo superius aspexit in Viro Reverendissimo, Nobili Ullensium sanguine procreato, & Collegii nostri Præposito Ambrosio Kaut; quippe quem triste temporis illius ingenium Domo, cui præsidebat legitima potestate, eiectum alienas terras non minus viginti annis exulem obire coëgit: donec fidissimo optimoque Eumæo Carolo V. Imperatore iubente Ulyssem hunc suum pastoris verè

) (5 boni

DEDICATIO.

boni & verè fidelis habitu afflcta Penelope, Collegium, inquam, nostrum, recepit, virtute, non forte tanti Herois transfusa in substitutos successores.

Mentorem porrò quem dixerim, nisi Te, Reverendissime ac Amplissime Domine? Recusabit tua demissio tantum nomen non minùs ac Mitrā ab animo tuo recusari olim declarabant recēns Electo Tibi expressæ lacrymæ. At nunquam leviùs peccamus, quām cùm laudandō graves modestiæ existimus. Est enim hæc ipsa pars magna modestiæ modestè & non graviter ferre, quas laudes de illa exemplo posteritas accipit. Mentorem ergo Te facio; imò Tu Ipse Te. Quid enim? Eruditivit ille pueritiam & Iuventutem Telemachi; Tu (quod suprà laudavi) illius, Cui cum potestate nunc præes, Collegii. Conformabat ille optimis præceptis Alumni sui animum, quibus se Heroum albo & optimorum Regum insereret; Tu illis placitis imbuebas discipulos, quibus eluctati sunt in Aulas Principum, in Cathedras docentium, in apicem Regalis Sacerdotii, in fastigia Mitratæ dignitatis. Ducebat ille Ulyssis filium longa difficultatque itinera: adiuvabat in laboribus: consolabatur in ærumnis: comitabatur, imò

DEDICATIO.

imò plerumque antecedebat in periculis: confirmabat afflictum: erigebat deiectum: instaurabat corpore animoque fractum. Sed & Tu , Reverendissime ac Amplissime Domine, melioris Ulyssis filios, nos, inquam , illius per viginti annos constans Exulis Ambrosii posteros ducis per iter Religiosæ Perfectionis , quo quidem aliud nec longius, quia eundem terminum habet cum vita, nec difficilius tum ob fragilitatem incedentium , tum ob malignas vires illud infestantium. Tu nos adiuvas in laboribus , quos seu Chorus Canonicis imperat , seu Apostolici Ordinis sectatoribus animarum cura demandat , seu rei familiaris administratio censu Christi viettantibus imponit. Tu consolaris in ærumnis, dum alias peramanter invisis tentatos sinistra valetudine, alias agitatos adversis benignè suscipis , alias subsidia ad quascunque necessitates indigentibus diligenter , quin anxiè properas. Tu comitaris, imò tu ita antecedis in periculis, ut ea ferè unus adeoque excipias , ut plerumque , ad quos eadem discrimina pertinent, discriminem non adesse , sed tantum cognoscant adfuisse. Unde meritò dicere cum Apostolo 2. Corinth. 11. posses : *In peri-*

DEDICATIO.

periculis s^epe : - in labore & aerumna : - quis infirmatur & ego non infirmor? Docebat porro Mentor Telemachum : diligebat ut alumnū : amabat ut filium. Et Tu nos doces verbo ; doces exemplo, & isto quidem tantūm non unicē. Tam gratus utinam fuerim demissione Tux , quām innoxius exempla illa memorandō, quæ , ut dignitas Dominum, charitas Patrem , demissio quasi unum ex nobis ; sic illa Te Magistrum salutis nostræ constituunt ! Quām non pauca allegarem specimina virtutum , quæ Te vitā longè amplius, quam dignitate remove- runt à vulgo. At dabo istud Modestiæ Tuæ , ut quantum alii gaudent ornamenta sua luci exponi publicæ, Tu tua mandes latbris & solitudini.

Sunt tamen omnino duo, quæ , quām in Mentore illo fuerunt notabilia, tam in Te præteriri non debent. Et Mentor quidem cùm emineret in Ulyssis Regia, formandis Regii hæredis moribus præfectus, adeò tamen ab omni luxu abhorruit, ut illustriora Architectonicæ ornamenta templis duntaxat Deorum censeret permitten- da. Verissima species Tui, Reverendissi- me

DEDICATIO.

me ac Amplissime Domine, ingenii, quod,
quām in aliis non patitur apparatus decūs-
que luculentius, tam in sacris id appetit.
Inde fuit magnanima illa contentio, qua
anno superiore es aggressus templo nostro
triste & bene trium sacerdorum senium for-
māmque hodiernis temporibus invisam de-
trahere, modisque optimis emendare; ma-
gnanima, inquam, contentio, quia non
suscepta clauso, sed aperto Iani Teutonici
templo, ubi propinqui Mavortis impetus,
subditorum angustiæ, horror non longin-
quus discriminum tanto operi se audent in-
ferre, Tuisque auribus obstrepere. Men-
tor denique non semel legitur peregrinanti
Telemacho Matris suæ inter domesticas an-
gustias dolentis, Penelopes, vehemens de-
siderium admovisse. Et cuius Tu Matris
desiderium cultūmque nobis admoveare con-
niteris? Matris nimirum dolentis seu Do-
lorosæ; Cuius Doloribus sanctissimis ma-
iori cum fructu recolendis, annus est, cùm
decreveras, ut per Quadragesimam sex-
ta quaque Feria locò Psalmi 50. Plan-
ctus B. Vnis seu *Stabat Mater* solenni cantu
frequentetur.

Habes,

DEDICATIO.

Habes, Reverendissime ac Amplissime
Domine, causas, ex quibus iudicabam &
æquum esse ex officio & congruere hoc O-
pus novo idiomate dedicare Tibi. Quan-
quam autem quatuor ferme annos hoc me
officio conabar expedire: citius tamen per
tempus non licuit. At *Dummodo morata*
(Dedicatio) rectè veniat, dotata est satis. Plaut.
in Aulul. Rectè autem veniet, si, quem ne-
gas nemini, benigno eam obtutu præsidio-
que non dignabere. Etsi denique *Non qua-*
cunque manu victima cæsa litat: Martial. lib. 10.
litabit certè ista, quippe profecta manu,
observantiæ & imperiis Tuis devota Sacra-
mento, totaque voluntate, qua, quantum
spiro, spirabóque, perennaturus sum
Tuus,

*REVERENDISSIME, PERILLUSTRIS
AC AMPLISSIME DOMINE*

Servus & Filius obedientissimus
P. Gregor. Trautwein.